Anul IV. Februarie 1934 No. 36

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

CUPRINSUL:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: PETROȘANI, STRADA FILIPESCU No. 3

Revista „Plaiuri Hunedorene“ apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v.-preşedintele Asoc. înv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie,
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor,
Gh. Ittu — Petroşani,

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia. **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu şi **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu N. Sporea, şi **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

Constantin Stan şi **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** - Petroşani, **Marin Biciulescu** - Bucureşti, **P. Rusu**—Ţebea, **Alexiu David**—Petroşani, **Sabin Jula** şi **I. Morţun**—Simeria, **Nicolae Creţu**—Orăştie, **A. Constantinescu** şi **Valeria Nemet**—Hunedoara, **Ioan Baciu**—Răcăştie, **Daniil Popescu**—Hăşdat, **Pavel Popescu** - Peştişul-Mic, **Pompeu, Hossu Longin**—Vulcan, **Sterian Ciucescu**—Ruda, **N. Roşca Greci, G. Mironescu** — Iaşi, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Piteşti şi **N. Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser**-Ghelar, **Niculae Manea**-Curpeni. *M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivaşcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareş, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu*

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul şi anul revistei se socoteşte după anii şcolari adecă dela 1 SEPTEMBIE la 1 IULIE

CICLUL AL II-LEA

al şcoalei primare şi biblioteca şcolarului

Una din problemele importante ale şcoalei primare în genere este, precum se ştie, şi aceea a desvoltării gustului de cetit. Importanţa acestei probleme creşte pe măsură ce elevul, trecând prin cele trei clase din urmă, a V-ea, VI-ea şi a VII-ea, se pregăteşte să intre în viaţa cea mare, în care nici învăţătorul, nici şcoala, nu-l mai pot ţinea, pe temeiul legii obligativităţii, în raza influenţei lor directe, aşa cum l-au ţinut până la absolvire. Acum, în această perioadă post-şcolară, adică dela absolvire înainte, când, după cum am mai arătat şi în capitolul «Disciplina», din cartea „Ciclul II", *)structura psihofizică este încă în procesul unei profunde schimbări şi, deci, neconsolidată, tânărul va fi pus în situaţia de a-şi face educaţia *mai mult singur, prin el însuş, prin ajutorul deprinderilor*, cu cari s'a ales în timpul celor 7 ani de învăţătură, în şcoala primară. La creiarea unor asemenea deprinderi contribuie, este adevărat, în timpul şcolarităţii, toate obiectele de studiu cuprinse în programa analitică şi al căror caracter educativ-practic trebuie accentuat tot mai mult în ultimile clase; mai contribuie şi normele de disciplinare, de desvoltarea personalităţii, despre cari vorbesc în menţionata carte.

Dar tânărului nostru absolvent, adolescentului cu o asemenea pregătire educativă şi instructivă, câtă i-a putut da şcoala primară completă, îi va trebui găsit totuş, tocmai în această vreme critică a vârstei, un sprijinitor moral, prin mijlocirea căruia el nu numai să-şi poată păstra comoara învăţăturii căştigate, ci s'o şi alimenteze necontenit. Altfel, asemenea focului neîntreţinut, aceste deprinderi se vor stinge treptat, iar individul va rămânea expus imboldurilor firii ancestrale şi influenţei mediului ambiant, ale cărui ispite sunt atât de multiple. Cine va

*) *Ciclul al II-lea de învăţăm. primar,* P. R. Petrescu—Sibiu.

putea fi acel sprijinitor care, în lipsa îndrumărilor învăţătorului, în lipsa unei călăuze familiale, conştiente de cele mai elementare principii educative, i-ar putea sta mai aproape şi l-ar sfătui cu mai multă prietenie? *Cartea, singură cartea* poate fi. Cartea, care să-i dea omului, oricând cere el, prilej şi de recreare sufletească şi de sfaturi privitoare la îndeletnicirile zilnice ale lui, ale gospodăriei pentru care se pregăteşte sau ale unei meserii spre care năzueşte.

De aci, imperioasa nevoie să activăm pentru trezirea unui cât mai mare interes, în sufletul elevului din ciclul al doilea, pentru carte, pentru dreapta utilizare a slovelor în scopul pătrunderii vieţii, a experienţii înaintaşilor, a comorilor sufleteşti, ce-s cuprinse în aceste slove. Făcând aceasta, mult am făcut. *Dar tot nu destul. Nu-i destul dacă am ajuns să desvoltăm gustul de cetit, ca să spunem că am făcut din carte acel sprijinitor de vremuri grele, al absolventului.* Nu, câtă vreme acest gust, fiind necanalizat, neîndrumat şi, mai ales, nesusţinut *prin propriile puteri* ale tânărului şi într'o ambianţă adhoc creiată, poate diminua tocmai atunci când şcoala nu mai este în stare să-i procure tânărului cărţi sau când acest gust, această sete de cetit, poate aluneca, în timpul adolescenţii, spre o literatură imundă, spre orice fel de tipăritură ce i-ar cădea la îndemână.

Şcoala primară, în timpul claselor din ciclul al II-lea, *trebuie să vegheze şi asupra acestui fapt.* Să caute a deslega şi această problemă a unui gust de cetit *canalizat, sistematizat realmente educativ* pentru perioada postşcolară. Şi o poate face aceasta, când va căuta să-i deprindă pe elevii din aceste clase, să-şi creieze biblioteci, atât în clasele lor, printr'o acţiune comună. în vederea necesităţilor din timpul şcolarităţii, cât — mai ales — *în propriile lor case părinteşti,* prin acţiunea fiecăruia, individuală. Printr'o asemenea acţiune, de creiare de bibliotecă în casa părintească, se va ajunge ca mai fiecare elev să aibă o bibliotecă personală, o avere proprie, spre care îşi va îndrepta necontenit ochii, îngrijind-o,

cercetând-o şi năzuind la sporirea ei. In ce chip va culege el, elevul de azi, tânărul de mai apoi şi omul adult de mâine, roadele acestei averi, voiu arăta mai la urmă. Deocamdată ţin să arăt că, în scopul indicat, toată munca învăţătorului va consta din acea ca să-l îndrumeze pe elev, cum să facă începutul. Numai acesta e greu, după vorba cunoscută : «Tot începutul este greu". *Dar un asemenea început îşi are psihologia lui.* Să-l deprindem pe elev, să şi păstreze toate cărţile de care se serveşte în clasele ciclului al doilea. Să-i interzicem de a le vinde. Să-l obligăm să le păstreze cu toată grija. Pentru mulţi şi mai ales pentru cei mai săraci, acestea vor alcătui temeiul, piatra unghiulară a bibliotecii individuale. Cartea de cetire, de pildă, este o enciclopedie de care nu trebuie să se lipsească, iar cartea de geografie, mai ales a ţării noastre, este aproape singurul mijloc ce-i va servi absolventului, ca să-şi mai amintească, din când în când, despre pământul patriei lui, despre geografia ţărilor înconjurătoare. De o aceeaş însemnătate sunt şi cărţile de matematică, de şt. fizico-naturale. Să fie sfătuit elevul, să-şi cumpere câte o carte nouă, potrivită pentru el, din economiile ce poate face şi această carte, ca şi orice revistă ce-i cade la îndemână, să nu fie aruncate la întâmplare, ci ele să-şi ia locul alăturea de cele menţionate mai sus. Această avere personală, mărită, după putinţă, treptat, să şi-o ţină elevul, după îndemnul nostru stăruitor, în casă, într'un anumit loc, într'un ungher ales pentru acest scop, într'un dulap sau, dacă şcoala are atelier de tâmplărie, într'o etajeră construită anume pentru bibliotecă, de către însuş elevul. Ne vom interesa cât mai deaproape despre felul în care îşi ţin elevii bibliotecile lor, despre inventarele acestora *şi-i vom deprinde să vadă în această interesare a noastră, aceeaş seriozitate pe care o punem când le supraveghem celelalte îndeletniciri şcolare ale lor.* La răstimpuri, le putem vizita bibliotecile acasă, încurajându-i mereu.

Se va petrece în sufletul elevilor, cu prilejul înce-

putului bibliotecii lor personale, acelaş fenomen ce se petrece când îi deprindem cu economisirea banilor. Greu e până ajunge omul — în cazul nostru copilul — să-şi pună un ban în cutia indicată sau „la ciorap“ cum se mai zice şi e greu până îşi realizează gândul de a aduce acelui ban, un soţ, pentruca apoi, urmărit de acest gând, devenit dorinţă din ce în ce mai vie, copilul, omul, să tindă a mări tot mai mult numărul banilor.

Invăţătorul, când va da de o carte bună, venită lui prin vreo împrejurare oarecare, căci sunt asemenea împrejurări, o poate dărui, ca încurajare, pentru biblioteca personală a unuia sau altuia, din elevii buni, dar săraci, din clasa ultimă. *Editorii* trimit multe mostre din publicaţiile lor, pentru reclamă; trimit cataloage de cărţi, etc. A studia cu elevii câte un catalog, a atrage atenţia asupra cărţilor mai bune şi iettine în acelaş timp, însemnează a le deştepta curiozitatea, interesul şi, odată cu acestea, ca un corolar firesc, şi dorinţa de a le şi cumpăra. Inlesnirile de cumpărare, *prin mijlocirea cooperativelor*, nu sunt acţiuni de trecut cu vederea. Iar la Crăciun, la alte ocaziuni, ca şi la acordarea de premii, la finele anului şcolar, învăţătorul încă poate da prilej elevilor, prin cărţile ce le distribuie, să-şi îmbogăţească bibliotecile.

Procedând în felul arătat, vom vedea cu bucurie, cum iau fiinţă, prin copii, în casele sătenilor noştri, câte o bibliotecă. Vom vedea cum se creiază în cercul intereselor de tot felul ce preocupă pe membrii unei familii, un curent mai accentuat spre intelectualism sistematizat. Vom vedea cum posesorul unei asemenea biblioteci, elevul de azi, mâine adult şi membru al Societăţii celei mari, va avea putinţa să dea pe această cale, în viitor, propriilor lui copii, o hrană sufletească mai aleasă, în acel cerc natural de educaţie în sanctuarul familial, pe care-l vrem tot mai bun. Nu mai socotim şi cellalt folos, cel social, pe care-l aduce constituirea de biblioteci în casele oamenilor: că se intelectualizează treptat viaţa comună a cetăţenilor. Aceştia,

la diferitele lor întâlniri, interesându-se ei în de ei şi despre biblioteci, despre cărţile cetite, cum li-e este obiceiul de a se interesa despre vite, recoltă etc. şi împrumutându-şi unii altora şi din acest fel de avere, vor introduce pe nesimţite în preocupările lor cu caracter material şi chestiuni de ordin intelectual. Ori, tocmai asemenea preocupări vor aduce mai repede şi mai temeinic acea culturalizare spre care năzuesc de atâta vreme şcoala, Casa Culturii poporului, Societăţile culturale existente, mari şi mici, căminurile culturale etc. etc.

Ca o consecinţă firească, apoi, a acestei deprinderi, se va statornici între învăţător şi între cetăţenii posesori de biblioteci, mai strânse legături, căci el, învăţătorul, va fi mai des cercetat de către aceştia, ca să fie întrebat despre cărţile nou apărute, ce le pot fi de folos, pentru satisfacerea gustului de cetit şi pentru promovarea intereselor lor gospodăreşti. O altă consecinţă: generaţiile de copii ce vin rând pe rând, vor găsi în sânul familiilor lor, totdeauna, o altă atmosferă intelectuală, o altă ambianţă sufletească, decât au avut înaintaşii.

Incheind recomand: *deprindeţi D-vs, învăţătorii dela ultimile clase primare, pe elevii din ciclul al II-lea, să-şi facă biblioteci personale!*

P. R. Petrescu, inspector general-Sibiu

CUVINTE MARI

O şcoală, în care misticismul este răspândit printre elevi, este o şcoală care trebue închisă, fiindcă în ea sunt germenii celei mai periculoase epidemii sufleteşti.

C. Rădulescu Motru.

EDUCAŢIA COPILULUI în FAMILIE

(Urmare) de ANGELO PATRI

Pentru copiii ambiţioşi nu sunt de lipsă astfel de vorbe delicate, lor li se va spune fără nici o grije: „Lucrul vostru lasă foarte mult de dorit, este neglijat şi arată că vă gândiţi mai mult să vă scăpaţi cât mai repede de el, decât să-l faceţi aşa cum trebue. Il veţi începe din nou“.

Sunt copii cari vor să fie remarcaţi: când fac un lucru chiar simplu, sau obişnuit, ei aşteaptă laude şi admiraţiuni dela toţi. „Priviţi ce am făcut. Lăsaţi să vă arăt eu, cum se face. Al meu a reuşit mai bine decât al tuturora“. „Invăţătorul zice că sunt cel mai bun elev din clasă“!

Când întâlniţi vreun copil ce tinde a deveni un lăudăros, cel mai bun lucru de făcut, este, a-i da un lucru greu şi a-l lăsa să se trudească, cum poate el mai bine. Câte o mică cădere, din când în când, îi va sluji să-şi câştige un pic de umilinţă şi-l va împinge în acelaş timp, la sforţări salutare.

Când copilul încetează de a se sforţa, încetează de a creşte, copiii, în această privinţă, au multă asemănare cu adulţii, fiindcă vor primi toate laudele ce însoţesc succesele lor, lăsând să se înţeleagă că acestea nu i-a costat nici o oboseală.

Cu orice preţ trebue să se evite ca să nu fie obsedat copilul fricos, de ideia de a greşi, iar copilul încrezut în sine să nu doarmă pe laurii isbânzilor. Copiii trebue să strângă atât cât pot îmbrăţişa, nici mai mult, nici mai puţin.

De ce atâta zor?

Dece atâta zor? Nu vă puteţi opri un moment să răsuflaţi şi să vedeţi unde mergeţi, unde conduceţi copiii? La ce slujeşte acestă alergare nebunească, dacă, ajungând la capăt, băgaţi de seamă că au rămas înapoi copiii? Copilul, în baie, ia buretele şi încearcă să se spele pe faţă. Dar mama nu-l poate aştepta, încercarea copilului reclamă prea mult timp, şi ea se gândeşte la întreg lucrul ce are de făcut peste zi şi pe care nu-l va putea termina, dacă la ora 11 casa nu va fi în ordine şi nu vor fi făcute cumpărăturile. Deaceea îi ia buretele şi se grăbeşte cât mai mult poate.

Mama va avea timp să facă totul... nu tot astfel copilul! Hotărît, este de o mare importanţă ca lucrul mamei să fie făcut

bine şi repede, dar interesul meu este legat de al copilului... când va avea el posibilitatea de a-şi îndeplini lucrul lui? Se poate întâmpla că, având paciinţă şi lăsându-l să-şi prelungească baia cu cinci minute, el ar deveni atât de isteţ încât încurând baia lui ar dura cu cinci minute mai puţin. Ştiu că în multe cazuri s'a întâmplat aşa. Pare a fi foarte crud lucru ca să fie prins copilul în angrenajul lucrului cotidian care întotdeauna este grăbit. El încearcă să-şi dea seama de lucrurile ce-l înconjoară: cercetează, experimentează şi ar voi să gândească, dar nu poate... nu este timp!

Ia o mătură spre a vedea cum funcţionează. O întoarce în toate părţile, dar toçmai când începe serios să o întrebuinţeze, soseşte câte unul care i-o ia.

„Hai du-te, mă grăbesc! Nu te pot lăsa să-mi răstorni totul".

Când merge la şcoală, în mintea lui se îngrămădesc fel şi fel de çazuri stranii, pe care ar dori să le cântărească şi să le studieze în linişte, dar nu poate... nu este timp! Deabia a început să-şi ia lecţia mai cu binişor, când sună clopoţelul şi învăţătorul întrerupe. Urmează o altă lecţie, la care este întrebat: nu se aştepta să i se îndrepte o întrebare în acest chip, şi esită... e timpul necesar readunării ideilor.

—„Nu te pot aştepta, eşti prea moale, trebuia să prepari lecţia. Să auzim pe un altul!

Invăţătorul şi mama ne vor obiecta, în deplin acord: „Dar cine să-i dea timpul? Şi dacă va trebui să aşteptăm ca să facă singur, cine va face lucrul nostru?"

Lucrul vostru?.. Dar neştiind să-l faceţi în grabă, însemnează să întrebuinţaţi dublul timpului necesar? Un copil vă face să perdeţi puţin timp şi va învăţa cu mult mai repede, dacă îl veţi deprinde să învingă rând pe rând piedicile cari i se pun dela sine în acel moment dat al desvoltării sale.

La ce vă foloseşte ajungerea în port, gâfâind şi fără suflare, dacă la sosire veţi observa că v'aţi perdut copilul în fluxul mării?

Strică totul!

Un sgomot de porţelan spart, făcu pe mama să alerge în bucătărie. Când se reîntoarse înapoi avea o expresiune de oboseală şi descurajare.

— „Ce credeţi că a mai făcut? A doborît un serviciu de farfurii de porţelan, pe care servitoarea le pregătise spre a fi

puse în dulap. Nu mă întrebaţi cum a făcut. Nu ştiu“. „S'au spart“. „Se puteau chiar sparge: erau farfurii noui şi fiecare din ele s'a ştirbit. Nu le voiu mai putea întrebuinţa la masă... şi porţelanul este atât de scump, acum“.

— „Dar ce făcea în bucătărie?“

— „O! ajuta!“ răspunse mama încetinel“. „In săptămâna trecută a trântit iarăşi un scaun pe un serviciu de porţelan şi această glumă m'a costat 15 dollari!“

In cealaltă săptămână, în timp ce d-na Craves aduna bani în scopuri de binefacere, îi smulse din mână puşculiţa, aşa fel, încât tot ce era înăuntru se risipi pe jos. Doamna era furioasă... Nu avui altceva de făcut decât să-i dau geanta mea spre a-i repara paguba pricinuită. Este o adevărată calamitate!“

— „Câţi ani are?

— „Doisprezece“.

— „Este vârsta când strică multe, dar va trece repede şi peste această vârstă. Toţi sunt sburdalnici la această etate“.

— „Este posibil ca toţi copiii să fie la fel? Nu-mi va rămâne nimic în casă, dacă va continua această istorie... Demulteori aş fi dorit mai bine să fi fost o fată“.

— „Nu spărgeaţi nimic când eraţi micuţă?“

Mama copilului surâse: — „Spărgeam... şi încă adeseori! Imi aduc încă aminte de ultimul lucru pe care l-am spart: o carafă. O clăteam cu apă caldă, probabil foarte caldă, când deodată mă trezesc cu cioabele ei în mâinile mele. M'am speriat aşa de tare, neştiind ce să fac, aşezai cele două cioburi la olaltă aşa încât nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că ar fi spartă carafa.

„Chiar în acel moment veni o persoană să întâlnească pe mama, ea îmi spuse să iau carafa. Eu nu cutezam să o ating şi cu atât mai puţin să spun că o spărsesem, stătui acolo, privind-o, până ce mama veni să vadă de ce nu mă întorceam cu apa.

„Atunci îi povestii totul, sugerându-i ideia că poate ar fi fost bine să lipim laolaltă cele două bucăţi“. „Prostuţo imi zise ea“, las-o în pace, sunt alte cazuri mai mari decât acesta“.

„Ar fi mai bine să mergi să vezi ce face copilul, el părea a fi atât de fără vlagă“.

Batiste.

Sunt atât de puţini copiii cari poartă batiste şi ar trebui învăţaţi ca să aibă fiecare în buzunar câte o batistă curată,

pe care s'o folosească în caz de trebuinţă. Fiindcă nu fac aceasta, dacă vreunul se răceşte şi ia vreun guturai şi-l împrumută mai departe şi vecinilor cari la rândul lor îl duc şi ei mai departe, în jur. Dacă copilul şi-ar ţinea nasul şi nările curate, nu s'ar răci atât de uşor, şi dacă, odată răcit, ar folosi batista, când tuşeşte sau strănută, ar cruţa pe tovarăşii săi de molipsire.

Aş vrea ca să folosească copiii batiste speciale care să se poată arde când sunt murdare. Inţeleg că acum nu ar fi practice, dar poate că într'o zi o mamă inteligentă va născoci un mijloc pentru a o îndeplini. Până atunci copiii trebuesc deprinşi a se folosi de batistele obişnuite.

In primul rând batista trebue să fie curată şi trebue să o ţină la gură oridecâteori strănută sau tuşeşte. Trebue ţinută în buzunar şi folosită numai pentru scopul căreia este destinată: cu ea să nu şteargă băncile de praf, nici să nu uscăm apa şi nici să nu ştergem petele de cerneală. Nici vecinului nu se împrumută, dar nici nu se cere împrumut, după ce a fost folosită odată.

Batistele nu trebuesc adunate şi adăugate altor obiecte pierdute: lăsaţi ca măturătorul să le ducă şi să le ardă. Batistele pe lângă puţinul folos ce-l aduc, sunt responsabile de greutăţile ce se întâmpină în combaterea şi în apărarea contra boalelor molipsitoare, în şcoală. Un copil are tusa măgărească în chip latent, nimeni nu observă decât după zece zile, din momentul când a început a tuşi. Şi dacă nu s'a folosit de batistă, cu orice atac de tusă, a răspândit boala la un întreg grup de copii neştiutori.

Copilul care se pune la pat fiind bolnav de influenţă, în ultima zi de şcoală tuşeşte şi strănută fără întrerupere, uitând să folosească batista. Şi dacă învăţătorul îi aduce aminte, el după o căutare meticuloasă, va descoperi că a uitat-o acasă!

Dimineaţa, înainte de a fi ieşit copilul să meargă la şcoală, la întrebările în cari predomină, unghiile, părul, urechile şi dejunul, mai adăugaţi şi această întrebare: „Ai o batistă curată? Arată-mi-o!"

Şi când se întoarce la amiazi, spuneţi-i: „Unde-i batista? Arat-o. Foarte bine, arunc-o în coşul cu batiste murdare şi ia una curată".

Dacă veţi urma acest sfat, sunt sigur că în acest an îl veţi scăpa de atâtea mici neajunsuri cu ochii, cu nasul, cu gura.

Trebue să râzi.

Toţi acei ce au de lucru cu copiii, părinţi, unchi, învăţători „trebue să râdă". Dacă nu vor râde, nu vor mai sfârşi de a striga.

Să strigi mereu, să dojeneşti, să coregi, fără a permite vreodată ca o rază de bucurie să lumineze, este o condamnare la disperare. Un râs bun înseninează întreaga atmosferă şi ridică pe copiii cari de cele mai multe ori nu ştiu la ce ţintiţi, şi provoacă numai un sentiment confuz de încurcătură. Ei ar dori ca să încetaţi de a vorbi, ca să se odihnească un pic! Râdeţi cu ei şi chiar de ei, şi ei vor vedea că după toate, lucrurile nu merg atât de rău, şi vor încerca să le menţină în armonie. Impertinenţele copilăreşti nu trebuesc luate prea mult în serios.

Cei doi gemeni şedeau jos, tăind unele figuri, lângă mătuşa care-i supraveghea. Intră mama, îmbrăcată pentru ieşire.

— „Merg în oraş pentru comisioane şi mă voiu reîntoarce la ora prânzului. Nu doreşti ceva din oraş?" întreabă ea cu jumătate glas.

Raul, înţelegând că mama ieşea, se lipi de ea strigând:

— „Şi eu! şi eu! du-mă cu tine!"

— „Ruşine!" zise mătuşa, intervenind. Fii bun, şezi şi nu mai insista, şi aşa nu poţi să ieşi acum", şi-l aşeză pe scaunul lui.

— „Nu în felul acesta ar trebui să se poarte un copil ca tine. Ruşine! Nu se plânge şi nu se urlă aşa, fiindcă iese mama".

Apoi mătuşa crezu că poate ar fi de folos să arate buna purtare a micuţului care privea sărbătoreşte întreaga scenă. Intorcându-se spre el zise: „Dan este un copil bun". Dan tresări de bucurie.

„Dan nu plânge când iese mama". Dan era acum şi mai fericit.

— „Ridică-te, Dane, şi arată fratelui tău că eşti un copil brav". Dan se ridică cu mândrie.

— „Nu e aşa, Dane, că tu nu ai plânge chiar dacă mămica ta ar pleca în Europa? continuă mătuşa, înveselită de seriozitatea micuţului.

— „Nu", răspunse Dan, făcând faţă situaţiei ce se complica, „aş fi mulţumit".

Mama şi mătuşa râseră din toată inima. Gemenii surâseră dubios şi începură a se juca mai departe. Vedeau că soarele

le strălucia din nou, şi apoi lucrurile nu puteau merge atât de rău, dacă mama râdea astfel!

Inchipuirea.

O mamă venea, alaltăieri, să-mi vorbească. Părea foarte întristată.

— „Vin să vă cer ajutorul... sunt foarte îngândurată pentru Maria. Deabia are opt ani şi a început a spune cele mai fantastice minciuni. Nu îndrăznesc să o mai întreb nimic, de teamă să nu o văd minţind. In săptămâna trecută, întorcându-se dela şcoală, îmi spuse că învăţătoarea dorea, ca ea să se îmbrace bine, fiindcă trebuia să reciteze. Ii dădui hăinuţa cea mai frumoasă. Când se reîntoarse la amiazi, îmi povesti despre recitare şi laudele pe care ile adresaseră învăţătoarea şi persoanele prezente".

„Din întâmplare, întâlnii în seara aceea pe învaţătoare, care venea înaintea mea surâzând şi cu mâinile întinse îmi spuse: „Sunt atât de mulţumită de voi".

„Rămăsesem uimită, dar încercai să-mi ascund mirarea. Aflai astfel că Maria îi povestise că, sosise pe neaşteptate mama mea şi că aceasta era cauza eleganţei ei.

„Intrebai pe Maria pentru ce povestise astfel de lucruri neadevărate şi ea îmi răspunse că, dorind să îmbrace haina cea mai frumoasă, nu găsise un alt mijloc spre a smulge învoirea mea. Şi acum, ce s'ar putea face?"

— „Nu mă mir că sunteţi îngrijorată, cazul pare a fi grav, evident! Dar Maria are o închipuire pasionată şi se distrează folosind-o pe faţă şi pe dos: este un nou mijloc pentru copilă, ea nu-l cunoaşte încă bine, şi neştiindu-l folosi, abuzează.

Cel mai bun mijloc de a învinge această tendinţă ce se manifestă în Maria, este să-i spui: De câtva timp, tu povesteşti lucrurile cum ar trebui să fie şi nu cum sunt ele în realitate. Când vei fi mare, poate vei putea realiza aceste dorinţe ale tale, dar acum eşti prea mică şi nu le poţi face; deci este cu mult mai bine să povesteşti lucrurile aşa cum sunt".

„Incercaţi să-i câştigaţi şi să-i păstraţi intimitatea. Verificaţi povestirile ei şi dacă veţi reuşi să deosebiţi poveştile adevărate de cele inventate, v'aţi ajuns scopul. Invăţaţi-o că ceeace inventează este un vis curat, până când numai adevărul constitue lumea realităţii! Va sosi momentul când ea va înţelege, nu vă îndoiţi!"

„A spune mereu adevărul este foarte greu pentru mulţi dintre noi. D-ta şi eu cunoaştem persoane de 50 ani, care nu au învăţat încă să fie sinceri. Este deci speranţă pentru Maria !"

Cine e leneş?

Copilul are dreptul de a fi educat, dar de cele mai multe ori nu este, pentrucă cei ce ar trebui să-l crească sunt prea leneşi pentru a îndeplini acest lucru.

— „Petre, coboară jos, să te duci să cumperi o bucată de pâine. Dar să te întorci repede, nu întârzia pe stradă" !

Petre se coboară, dar nu mai regăseşte strada spre a se întoarce acasă. „Sărmana de mine", suspină mama, „mă întreb când va învăţa acest copil să facă vreun comision".

Nu va învăţa nicicând, pânăce mama sa nu-l va face să înţeleagă că este de lipsă să fie mai isteţ. Când se reîntoarce în sfârşit, şi pune pâinea pe masă, mama este atât de ocupată, încât nu are vreme de pierdut cu el.

Ştie bine că ar trebui să-i arate neglijenţa lui, dar sunt persoane străine în casă, chiar în acel moment, şi ea nu vrea să ştie şi ei că, Petre este atât de moale.

Dintr'o cauză sau alta, Petre scapă întotdeauna de reproş. Ce voiţi ! copilul cel mai mic doarme şi dacă Petre va fi închis o oră, în cameră, spre a se gândi asupra neglijenţei sale, va striga atât de tare, încât îl va deştepta... şi a. m. d.

„Petre, trebue să laşi în ordine camera ta, dimineaţa ! Nu pot pierde atât timp ca să pun în ordine tot ceeace ai sămănat tu peste tot".

In dimineaţa următoare, Petre aduce în ordine odaia, dar îndată după aceasta îşi reia vechile lui obiceiuri, până ce mama sa 'şi pierde din nou paciinţa. Fără îndoială, este cam neplăcut să-ţi întrerupi lucrul tău şi să mergi în odaia lui Petre, spre a-l inspecta şi deci a-i face observaţii că este în desordine, dar numai această supraveghere zilnică poate să îndrepte copilul, şi să-l înveţe să fie ordonat şi să se gândească la alţii.

Petre are multe puncte de legătură cu noi : nu iubeşte constrângerile, dar trebue să înveţe a le suporta de mic şi va fi un mare câştig pentru el !

Deaceea trebue să începem chiar dela întâia copilărie, să insistăm fără să ne obosim vreodată, până ce el îşi va fi câştigat deprinderi bune, cari i-s'au întipărit perfect. Incetul cu

încetul ele devin familiare, şi el le va urma cu aceeaş uşurinţă cu care acum urmează obiceiurile contrare.

Sunt de lipsă ani şi ani de lucru stăruitor şi persistent pentru a câştiga bune deprinderi. Părinţii şi învăţătorii va trebui să-şi uite orice interese egoiste, spre a se dedica exclusiv îndreptării greşelilor copiilor, cari au fost încredinţaţi lor.

Pentru a câştiga o deprindere, trebue să se repete actele în fiecare zi, fără întrerupere. Un mijloc de a reuşi este să încercăm a cultiva în copii bunele deprinderi. Pentru a face mai puternică această hotărîre a noastră, este bine să le vorbim ca la neşte prieteni, mândria lor ne va ajuta atunci să-i menţinem credincioşi... Ar fi foarte umilitor, dacă i-am vedea râzând la spatele noastre, dacă din vina noastră, copiii noştri nu-şi vor fi ajuns ţinta.

Mâinile jos!

Nu e mai puţin ciudată şi maniera de a se purta a adulţilor? Ei întrerup lucrul copiilor, îl smulg din mâinile lor şi dacă ei se revoltă, spun că sunt răi şi stupizi.

O copilă, şezând pe marginea mării, se distra, umplând cu nisip cana ei. Linguriţa de care se servea era foarte mică, mânuţele erau nesigure, pentru aceasta din fiecare linguriţă numai câte puţin nisip ajungea în cană şi lucrul mergea foarte încet.

O doamnă bună, după ce observase câtva timp sforţările ei, îi vine în ajutor: luă cana, o umplu cu nisip şi apoi o dete micuţei. Resultatul o miră foarte mult.

Un moment copila rămase tăcută. Apoi fu cuprinsă de mânie: îndreptă linguriţa înspre doamna, sparse cana cu o lovitură de picior şi se aruncă asupra nisipului ţipând de părea că i-ar fi înţepat inima.

— „Ce copilă rea şi ce caracter oribil! Ar trebui să fie bătută bine şi dacă ar fi copila mea nici nu aş cruţa-o“.

Buna doamnă avusese intenţiunea să o ajute şi nu putea înţelege că în loc să o ajute, tocmai, îi întrerupsese lucrul. Micuţa era fericită, fiindcă făcea ceeace dorea ea: şi dorea să lucreze, nu să aibe cana plină cu nisip. Nu simţea nici o nevoie de ajutor, voia să lucreze singură.

Un copil şedea, fericit, încercând să tocmească două roţi vechi, aşezându-le la o cutie de carton spre a face un tren. Era fericit de invenţiunea lui, şi se distra minunat, trăgând-o în toate direcţiile, căutând mereu noui perfecţionări.

(va urma)

IDEIA FORȚA

Realizările de pe teren practic, înainte de a deveni obiective au avut un corespondent în lumea psihică sub numele de ideie.

Ideia ia fiinţă din imboldul forţei creeatoare de origină psihică sau sub presiunea unei necesităţii exterioare: „Nevoia-i mama născocirilor“.

Prin naşterea sa, ideia are imprimat în elementul său şi direcţia iniţială. La naştere însă, nu este de cât o entitate rece, întocmai ca o maşină bună, lipsită însă de combustibilii ei cari s'o pună în funcţiune. Fenomenul ar rămâne fără urmări, dacă sufletul uman, ar fi aşa de simplu. Lucrurile însă se schimbă. Sufletul omenesc fiind o entitate complexă, găseşte elemente care să hrănească ideia, s'o încălzească, s'o lumineze, să-i dea putere să părăsească starea potenţială, să treacă într'o stare activă de realizare. S'ar putea asemăna sufletul omenesc cu cerul în timpul verii. Pe bolta albastră scăldată în ploaia aurie a razelor astrului rege, se iveşte un nouraş mic şi alb ca un fluture pe câmpie. După puţin timp, nouraşul negăsind condiţiile prielnice, nu-l mai vedem, dispare în marea fără fund a cerului eteric. Altădată, nouraşul odată apărut, nu dispare. Din contră, se mai ivesc şi alţii, cari, ca prin farmec se adună cu cel dintâiu şi fac la un loc un nour mare, massă compactă, plumburie, de vapori. Un fulger dă semnalul apoi un sgomot şi picăturile prind a răpăi sgomotos. Şi dacă a fost secetă, se aude glasul plugarilor care se ridică ca o rugă : „Mare Ţi-i puterea Doamne“.

Cerul este conştiinţa, nouraşul ideia. Când găseşti condiţii prielnice în suflet, se desvoltă şi se realizează ; când condiţiile lipsesc, fenomenul dispare : Condiţiile sufleteşti sunt în strânsă legătură cu mediul social în care trăieşte individul.

Ideia fiind produsul intelectului ar rămâne o simplă concepţie rece, dacă n'ar interveni elementele afective.

Prin alimentarea cu elemente afective cari cheamă la contribuţie şi voinţa, ideia se luminează, se conturează, îşi fixează drumul de urmat pentru a se înfăptui.

O astfel de ideie iese din anonimat, se măreşte vertiginos ca nouraşul, cuprinde un suflet, o conştiinţă întreagă subordonându-şi toate ideile secundare, iar individul în creerul căruia s'a născut, devine numai un mijloc cu ajutorul căruia se înfăptuieşte obiectiv.

Ideia care reuşeşte să se îmbrace cu haine croite din ştofa stărilor afective cari îşi subordonează şieşi toate celelalte elemente de ordin psihic este o forţă, o „Ideie forţă".

Ideia forţă prin asocierea cu celelalte elemente se realizează în mod psihic. Realizarea psihică indică pe teren practic mijloacele de care se poate ajuta pentru a se transforma în obiect. Putem afirma că ideia forţă are o dedublare : Realizare psihică şi obiectivă. Prima rămâne fară importanţă după înfăptuirea celei de-a doua. Ideia forţă nu porneşte pe făgaşul obiectivizării decât atunci, când a găsit toate elementele sau aproape toate. Goethe şi-a purtat în conştiinţă 30 ani, „Suferinţele Tânărului Werther".

Ideile forţe se deosebesc prin grad de intensitate.

Unele sunt atât de puternice, obsedează atât de cumplit pe indivizi, încât îi transformă în fanatici... Bernard Polissy a fost atât de obsedat de ideia descoperirii emailului încât n'a părăsit lupta nici atunci când şi-a distrus totul din casă şi copiii îi umblau goi şi flămânzi. A biruit. Cine a biruit? desigur ideia care a devenit forţa creeatoare a emailului.

Ideii forţe au avut oamenii iluştri, cari au ieşit din anonimat, datorită forţei vitale ce au imprimat ideilor lor, cari, au luminat conştiinţe de întregi generaţii umane.

Arta sub diferitele sale forme : sculptură, pictură, scrieri, muzică, etc. nu este altceva decât idei forţe obiectivizate, cari au împins omenirea pe un drum ascendent de cultură.

Marile descoperiri technice care ne-a ridicat la un punct atât de înalt şi ne-a uşurat aşa de mult traiul, au la bază idei forţe, pentru care a luptat generaţii după generaţii, mulţi murind pe câmpul de luptă, pentru a le realiza obiectiv. Ideia forţă a parsistat, dela Jamess Watt şi până în timpurile actuale, ca din forţa rudimentară care a ridicat capacul să construiască cele mai minunate maşini cu aburi. Tot aşa cu electricitatea.

Ideia forţă se manifestă şi'n viaţa politică. Revoluţiile nu sunt altceva de cât realizarea obiectivă a ideiei forţe, care vrea să schimbe formele de guvernământ.

Ideia forţă se manifestă în toate domeniile vieţii umane.

Ideia forţă este elementul propulsiv, care creează, prin însăşi realizarea sa obiectivă.

In viaţa şcolară trebuie să ţinem seamă de aceste considerente. Dacă orice creaţiune este o ideie forţă obiectivizată, trebuie să deducem că nimic nu se poate creea dacă nu s'a realizat în creer. Deci întâi o cultură formală care să desvolte, să lumineze conştiinţa elevului. Libertate de creaţiune. Pedagogia şcoalei active face bine când pune la bază principiul activităţii proprii. Prin activitate proprie elevul creează. Inainte de a creea obiectiv el creează subiectiv, adică îşi formulează idei, şi le îmbracă în ştofa sentimentelor sale, şi le luminează cu ajutorul tantaziei lui şi redă obiectiv toate stările psihice concentrate în obiectul creeat, care reprezinta ideia. Din activitatea, elevilor se pot deduce multe. Il cunoaştem pe elev, căci sufletul său tot s'a materializat în obiect.

V. RUSU Simeria

Moralitatea tinerimei școlare

In trecut — şcoala punea un deosebit fond pe moralitatea şi formarea caracterului elevilor—Şcoala, da generaţii—crescute ireproşabil şi de caracter bine format.

In timpul din urmă însă bunele moravuri, şi moralitatea, atât la adulţi cât şi la tinerimea şcolară — lasă mult de dorit. Ba — se observă, din zi, în zi — o decădere pronunţată Ex: certuri, bătăi, omoruri, sinucideri, furturi, crime etc. şi toate acestea între adulţi, pe cari îi imitează şt tinerimea şcolară. Toate aceste rele cari bântue tinerimea noastră — provin din prea marea libertate — de care se bucură copiii în faţa părinţilor, cărora—părinţii, le îngădue: frecventarea: jocurilor, ospeţelor, cârciumelor — hora, etc., unde numai bună cuvinţă nu învaţă. Ba din contră—aceste elemente devin obraznice chiar şi cu învăţătorul — şi în şcoală numai cu greu pot fi disciplinate. Azi, fete de 10-13 ani

frecventează alături de părinţii lor hora, care de regulă se face în cârciume, ospeţele, jocurile, de unde numai cu moravuri bune nu se reîntorc. De aci, uşor se poate zări dezastrul cât mai apropiat al moralităţii tineretului nostru şcolar. Molima se întinde cu repeziciune. Cred că a sosit timpul suprem, să se pună o stavilă acestui curent cu un cias mai curând.

Dar în acest caz, ar fi binevenit şi amestecul autorităţilor. Un ordin al Domnului Ministru al Instrucţiunii publice, trebue să interzică copiilor dela 7-16 ani frecventarea cârciumilor, jocurilor, hora, nici chiar alături de părinţi.

Cu executarea acestui ordin pe lângă învăţător, să fie însărcinat primarul. Cârciumarul să fie responsabil de-adreptul sub ameninţarea retragerii brevetului, când s'ar dovedi întreţinerea elevilor în localul cărciumeĭ. In urma acestor măsuri, şcoala şi-ar putea continua misiunea cu mai mult succes.

Un asemenea ordin a fost dat de către Ministerul ungar prin an 1899 şi a avut un simţitor efect asupra mersului învăţământului şi asupra moralului tineretului şcolar.

PETRU INCICĂU
inv. dir.

Desemnul în şcoala primară

Scopul restrâns al desemnului e de-a învăţa elevii să desemneze clar lucruri simple pe baza observaţiei personale. In instrucţiuni se spune: se va ţine cont de principiul activităţii proprii, prevăzut în şcoala activă. Se va da precădere desemnului bazat pe observaţie, memorie şi ilustraţie.

Toate acestea natural, nu se pot satisface, credem noi, de cât prin desemnul spontan, căci nu ne gândim că cei cari au făcut programa să ne recomande copierea modelelor.

Privind programa, se poate face constatarea, că aceste observaţiuni sunt bazate pe: luarea în considerare a celor mai noui descoperiri în Psihologie. Se porneşte dela desemnul schematic şi numai după aceia se ajunge la desemnarea lucrurilor după natură. Că ce importanţă, are acest fapt şi cât de departe ajung

urmările lui, numai acela ştie, care cunoaşte înclinarea naturală spre desemn a copilului şi acea literatură bogată care a pornit în străinătate în urma recentelor descoperiri. Nu pomenesc decât pe cei mai reprezentativi: Sullyt, care judecă desemnele din punct de vedere psihic, Lewinstein, Claus, culminând cu Kerschensteiner, cel mai recent şi care ne atrage atenţia asupra faptului că copilului îi place, ca în desemnele lui, să reprezinte viaţa, mişcarea, mai departe, că nu-i place să desemneze după măsurători şi în special că, copilului îi place să-şi desemneze gândirea sa personală.

Această experienţă cred c'a făcut-o fiecare din noi. Până la vârsta de 6-8 ani copilului nu-i place modelul, nu-i place desemnul anticipativ de pe tablă şi chiar când e pus la modele el le complectează cu gândirea şi produsele fanteziei lui, sau le desemnează fragmentar, aceasta e o urmare a subiectului său. La această vârstă îi place mai bine să producă personal. La această etate chiar lucrurile îl interesează în raportul subiectivităţii, la fel e cu dorinţa lui de-a şti şi ea e de natură subiectivă.

Trebue deci, să privim de corectă, tendinţa manifestată în programă, de-a se face desemn spontan şi ca el să înceapă, cu desemnul după fantezie şi memorie. Desemnul după natură va începe numai când copilul va începe a se interesa de acţiunile exterioare, când va observa şi părţile mai mici ale lucrurilor şi observaţiile lui vor fi conştiente şi numai atunci va observa o oarecare parte a lucrului, când îi cunoaşte şi rostul ei.

Desemnul după fantezie şi memorie are un rol important chiar şi la clasele mai superioare. Nu desemnul instinctiv, ci desemnul unei teme date, al unei scene dintr'o povestire sau poezie, adecă ilustrarea lor. Sunt importante aceste desemne nu numai prin faptul, că printrânsele vom vedea gradul de interes şi direcţia lui, ci şi deaceia că prin ele îi dăm un nou mijloc de-a se exprima.

Specialiştii în ştiinţa desemnului în urma examinărilor îndelungate—cu toate că examinările le-au făcut din diferite puncte de vedere—aproape toţi au ajuns la acelaş rezultat şi anume:

Susţin cu toţii, că vârsta elevilor din clasa I-a şi a II-a „e vârsta iluziilor artistice". Copilul desemnează tot ce vede şi gândeşte. Silinţa şi stăruinţa lui în această direcţie e neobositoare. Dar nu-i la fel cu fantezia lui. Gândirea lui se învârte într'o sferă relativ îngustă şi-i capabil să prelucreze săptămâni întregi aceiaş temă cu foarte mici modificări. Am un elev care

în fiecare zi mă surprinde cu câte-un sat, altul cu trăsuri, al treilea cu animale şi-aşa mai departe cei mai mulţi, în timpul liber, desemnează aproape tot acelaş obiect.

E corect deci şi necesar să dăm elevilor teme şi lucrări şi acestea să fie un subiect din natură sau imaginaţie. La ambele să se dea o cât mai mare libertate învăţătorului, adecă să nu fie strâmtorat de programă. Intr'o clasă e mai mult talent artistic, se poate face mai mult decât în alta. E corect deci, că programa prevede numai minimul. E corect şi aceia că i se dă material şi inclinaţiilor decorative. Acest material decorativ încă din clasa II-a îşi ia începutul prin combinarea în rânduri a liniilor drepte, curbe şi a stelelor. Aceste combinaţii decorative se desvoltă gradat, după clase.

Că desemnul decorativ e o urmare a naturii copilului despre asta ne dă convingerea Kerschensteiner în opera sa. Inclinarea spre arta decorativă se manifestă foarte de timpuriu la copii. Aşa spre ex. copiii de doi ani îşi acaţă pe ei panglici colorate ca să fie mai frumoşi. Această înclinaţie spre decor e o trăsătură caracteristică şi în lumea animalelor. Paserile îşi împodobesc cuibul cu pene, unele mamifere sunt direct artiste în această privinţă. Această înclinare decorativă se observă şi în desemne. Kerschensteiner arată un grup întreg al acestor schiţe decorative.

Trebue să fim cu atenţie că la fiecare vârstă ce-i place copilului să desemneze. Omul şi animalul sunt fiinţele cele mai norocoase, cărora le-au reuşit mai mult să atragă atenţia copilului asupra lor, deşteptându-le interesul. Omul, animalul apoi construcţii omeneşti: casa, trăsura, vaporul, trenul etc. aceste lucruri le desemnează mai cu drag copiii. Florile şi plantele urmează numai mai târziu, la fete însă, înaintea construcţiilor omeneşti. Această înclinare a copiilor ne arată clar materia gradată a începutului. Deci, figuri de oameni, animale, (cal, câine, vacă) flori, pomi, casă, biserică, vapor, tren (tramvaiu) automobil; apoi sat cu biserică, în planul întâiu animale, trăsuri, vechicule, etc. Incet, formele moarte vor învia şi viaţa va ţâşni de pe foile de hârtie.

Aceestă înşirare va mira desigur pe unii şi poate vor fi şi de acei, cari vor găsi ridicol acest rezultat. Din fericire însă pentru mine, acel care a făcut aceste constatări e un autor cu renume ce a depăşit de mult hotarele ţării sale şi se numeşte, cum am amintit, Kerschensteiner, iar opera, admirabila sa operă, unde se găsesc aceste constatări asupra desemnului e:

„Die Entwickelung der zeichnerischen Begabung".

Dacă răsfoieşti până la sfârşit această carte voluminoasă, care încântă ochii privitorului cu câteva mii de desemne ale copiilor şi vom vedea desvoltarea acestor desemne, e imposibil să nu ne închinăm în faţa acestor principii moderne.

Cine va vedea şi azi dexteritatea mânii ca scop principal al desemnului, acela e tare înapoiat. Instrucţiunile dau azi un nou mijloc de exprimare copilului prin desemn, făcându-l să simtă bucuria creiaţiei şi frumuseţea naturii.

Desemnul aparţine deci educaţiei estetice. Educaţia estetică are oroare de îngrădire, terenul priincios ei e libertatea.

Libertatea fanteziei, care în exaltarea sa liberă produce foarte multe lucruri de valoare, e în acelaş timp şi o dexteritate atunci când o aplicăm la desemn, cu deosebirea că, pune şi creerul în funcţiune atingând deci un dublu scop.

Desemnul îşi pretinde tot mai accentuat locul lui în şcoală, atât ca obiect, pentru a fi transportat cândva în artă prin contribuţia sufletească a artistului cât şi ca mijloc de predare al altor obiecte.

Apoi desemnul formează un imbold spre mult preţuita activitate proprie. Gândirea noastră chiar, e mai limpede când o exprimăm şi o fixăm şi mai bine când o descriem. Aceasta se potriveşte în aceiaş măsură şi la desemnul din fantezie, căci şi desemnul ca şi scrisul nu-i decât cum am mai amintit tot un mijloc de exprimare al gândurilor noastre. E important ca elevul să nu fie numai receptiv... ci să caute a face el singur încercări de-aşi exprima gândirea.

In această privinţă Kerschensteiner spune: „Tot ce poate forma obiectul observaţiei concrete se poate exprima mai bine cu mijloace grafice decât au ajutorul limbii". In concluzie: desemnul va avea aceiaş importanţă în şcoală ca şi limba. Şi că, scopul lui general, care poate fi atins e: a forma vederea corectă şi a găsi pentru ideile concrete un astfel de mijloc de exprimare care să nu poată fi înlocuit prin altul.

Opera lui Kerschensteiner e rezultatul unei examinări îndelungate făcută cu ajutorul mai multor specialişti.

In numărul viitor al revistei voiu cita cum stabileşte Kerschensteiner gradele de desvoltare ale desemnului.

Dubenschi D. Octavian
Inv. director, fost student la Belle-Arte

Păstrarea ouălor

Lecţie, (cl. IV fete)

Ascultarea lecţiei: Lâna şi părul animalelor.

Pregătirea. Ce facem noi dacă ne e foame? Ce mâncăm noi? Cum se numesc toate acestea cu un singur cuvânt? Spuneţi-mi câteva alimente! Ce este şi oul? Dela cine avem noi ouăle? Când ouă găinile mai bine? Când avem ouă din destul? Când nu avem?

Ţinta. Astăzi vom învăţa despre „Păstrarea ouălor". (Se scrie).

Predarea. *a)* Ce am pus noi săptămâna trecută în paharul acesta? (Brânza de vacă). Cum a fost brânza când am pus-o noi în pahar? (Dulce şi bună). Să vedem şi acum este dulce şi bună de mâncat? (Se constată că nu e bună). In paharul acesta ce am pus noi? (Un ou). Cum a fost oul, când l-am spart noi? A avut vr'un miros neplăcut? Dar acum tot aşa de bun e? (Se constată, că s'a stricat.) Ce s'a întâmplat cu alimentele acestea? (S'au stricat.) Ce e cauza de s'au stricat? (Aerul). Alimentele nu se pot păstra în aşa fel, ca să nu se strice? (Se pot). Vedeţi dar, dacă lásăm alimentele mai multă vreme la aer, ele se strică. Ouăle clocesc, brânza mucegăieşte, carnea putrezeşte. In anumite condiţiuni alimentele se pot păstra multă vreme. Reproducere.

Ce se întâmplă cu alimentele lăsate multă vreme la aer? Alimentele nu se pot păstra? Ce am vorbit noi până acum? (Alimentele lăsate la aer se strică, însă se pot păstra.) (Se scrie).

b) Oul este un aliment foarte hrănitor. Un ou conţine atâta hrană, câtă hrană se găseşte într'o jumătate de litru de lapte. Oul acesta din pahar este bun de mâncat? Se poate consuma? Cum trebue să fie ouăle, pe care le consumăm? Ce este cauza, că s'a stricat oul din pahar? Dacă nu-l spărgeam, nu se strica niciodată? Dar cum pătrunde aerul sub coaja ouălor, ca să le strice şi când nu sunt sparte? Aerul intră înăuntrul ouălor prin nişte găurele foarte mici din coajă. Deci ca să ferim ouăle de stricăciune, trebue să împiedecăm aerul de-a pătrunde sub coaja lor. (Reproducere). Cât de hrănitoare sunt ouăle? Cum le ferim de stricăciune? Ce am spus acum despre ouă? (Ouăle sunt foarte hrănitoare. Le putem feri de stricăciune împiedecând aerul de-a pătrunde sub coajă). (Se scrie).

c) Să vedem acuma, cum putem împiedeca aerul de-a pă-

trunde sub coaja ouălor? Care dintre voi a văzut cum se pun ouăle la păstrare? (Se permite copiilor, să spună dacă au văzut.) Ouăle se pot pune la păstrare aşa : (Se arată).

Punem un rând de tărâţe, făină sau cenuşă într'o ladă, aşezăm apoi ouăle cu vârful în jos, le acoperim bine cu tărâţă sau făină iar un rând de ouă ş a. m. d.

Sau putem pune ouăle într'un borcan de sticlă şi turnăm peste ele apă slabă de var. Aşa: (Se arată.) Varul astupă găurelele din coaja ouălor şi împiedecă aerul, de-a intra înăuntru.

Mai putem pune ouăle la păstrare şi aşa, că le ungem cu vaselină sau cu grăsime, le pachetăm apoi în hârtie şi le punem astfel într'o cutie sau într'o ladă. (Se arată). In tot cazul ouăle puse la păstrare trebue să fie proaspete, iar când e frig tare le păzim şi de îngheţ. Pentru ce? (Crapă). Reproducere. Ce am spus noi acum despre ouă? (Cum le putem pune ouăle noi la păstrare). (Se scrie). Reproducerea generală.

Să spună cineva dela început! Alta mai departe!

(Câteva exerciţii gimnastice).

Asocierea. Pentru ce aşezăm noi ouăle în cenuşă? Pentru ce le punem în lapte de var? Pentru ce le ungem cu vaselină sau cu grăsime? Cum se păstrează ouăle?

Generalizarea. Ouăle se păstrează împiedecând aerul de-a pătrund sub coaja lor. Deaceea ouăle se aşează în cutii sau lăzi în tărâţe, în făină sau în cenuşă; ori se pun în lapte de var, ori se ung cu grăsime, sau cu vaselină şi se pachetează în hârtie.

Aplicarea. *a)* Pentru ce se pun ouăle la păstrare şi când se pun? (Se pun toamna, iarna din caza frigului găinile nu ouă bine, iar dacă le cumpărăm plătim cu preţ foarte ridicat).

b) Acum punem şi noi ouă la păstrare! (Un grup de fetiţe pune câteva ouă în tărâţe, altă grupă în lapte de var, iar alta le unge cu grăsime şi le pachetează în hârtie).

c) Şi acasă să faceţi acest lucru! Puneţi ouă pentru iarnă, nu cumva să fiţi silite, ca la iarnă să mergeţi şi să vă rugaţi de vecine ca să vă dea, fiindcă vi se poate întâmpla, că vecina nu vă dă şi vă zice, că dacă nu v'aţi îngrijit la timp, acum să răbdaţi.

Cine a păţit aşa? Să spună cineva poezia: „Greerul şi furnica".

Se cântă cântecul:

Toată vara ai cântat

Joac' acuma, joac' acuma dacă poţi!

d) Se citeşte lecţia în carte.

Terezia Ittu.

Trofeu

Mi-ai fost isvor de bucurii :
cu fiecare zi răsare.
Mi-ai fost în serile pustii :
un reazim de scăpare.

Din hău — ne-am reclădit sălaş
domnesc, — dar mic la întrupare.
Am pus nădejdea: ca arcaş
şi soarta — la 'ncercare.

Ca 'n tinere petale de mărgean...
ne-am regăsit în fiecare,
Dar, când am fost aproape de liman :
ne-am cufundat în besna viitoare.

De atunci adulmec pe cărări...
imagini... alintări
Şi-un dor nebun
mă poartă 'n depărtări...

Pavel Popovici.

O pioasă amintire

Aripa morţii, cu fâlfâiri sinistre, s'a abătut asupra plaiurilor noastre şi unul dintre noi, în floarea vârstei, a fost răpus.

In ziua de 17 Dec. 1933, s'a stins, ca o lumină în întuneric, la spitalul judeţean din Deva, *Haralamble Paţica,* fost învăţător în comuna Cerna-Cinciş.

Vlăstar viguros din ţinutul Olteniei, îşi înfipsese cu speranţe mari, rădăcinile în glia Ardealului desrobit. Fire blândă, stăruitor la muncă, dornic de înaintare şi pe deasupra înzestrat cu un suflet de adevărat apostol, în cei doi ani de activitate rodnică în comuna Cinciş, a reuşit să-şi câştige iubirea tuturor locuitorilor, iar şcoala s'o transforme într'o adevărată stupină, în care elevii dădeau năvală să culeagă învăţătura şi sfaturile-i sănătoase.

Poporul şi şcoala din Cerna-Cinciş au rămas văduvite de un adevărat suflet creator.

Moartea ni l-a răpit din mijlocul nostru, tocmai când sufletul lui de dascăl înflăcărat începuse să se afirme ca un element destoinic şi când dorinţa-i de viaţă era mai vădită.

In primăvara anului 1933, fiind la vânătoare, dintr'o nebăgare de seamă, i se descărcă arma şi o alice i se opri în picior. Rana-i, neînsemnată la început, lipsită însă de îngrijirile necesare, a cangrenat. Greutăţile materiale, l-au oprit să-şi facă un tratament radical. Internat în spitalul judeţean abia în Noembrie 1933, când cangrena câştigase teren, toate intervenţiile medicilor au fost zadarnice.

Astfel s'a stins, în chinuri groaznice, învăţătorul Haralambie Paţica, între zidurile reci ale spitalului, departe de cei dragi ai săi, lipsit chiar şi de un cuvânt de mângâere, de care orice muritor, are atâta nevoe, în ceasul de pe urmă.

Haralambie Paţica s'a născut la 5 Octombrie 1909, în comuna Ciuperceni-Gorj. Studiile şi le-a terminat la şcoala normală „Iosif Vulcan" din Oradia, în 1929. A funcţionat: în 1929—30 în com. Drincea-Mehedinţi; în 1930—31 în Inceşti-Bihor şi din 1931, doi ani consecutivi, în comuna Cerna-Cinciş-Hunedoara.

De-acum înainte nu vom mai întâlni în adunările noastre privirea ageră, scăpărătoare de lumină a colegului drag şi devotat, *Haralambie Paţica.*

Cu sufletul îndurerat, învăţătorii Cercului cultural Hunedoara, depun o lacrimă ferbinte pe mormântul proaspăt, din comuna Ciuperceni, unde îşi doarme somnul de veci, colegul lor iubit.

In numele Cercului cultural Hunedoara

Hunedoara, 28 Dec. 1933. **A. Constantinescu**

Fondul de ajutorare în funcţiune

Deabia s'a înfăptuit «fondul de ajutorare" al înv. din acest judeţ şi, durere, s'au ivit o seamă de colegi împotriva celei mai de seamă realizări a noastră, pornită dintr'un înalt sentiment de frăţietate şi de ajutor reciproc, *ajutor grabnic la nenorociri*. S'au găsit colegi cari nu s'au stiit să afirme că iar li s'a pus o greutate pe umeri.

Dar intrând fondul în funcţiune, graţie cumpănitului nostru preşedinte, Jula, a revizorului nostru stimat Popovici şı a neobositului nostru coleg, cu inimă caldă de părinte, Comşa, s'a adunat primul fond iniţial, dar nu a trecut mult şi iată că moartea, cea care nu întreabă pe nimeni, cât ar voi să trăiască, răpeşte din mijlocul nostru pe fratele *Haralambie Paţica,* care moare în spitalul din Deva. Indureraţii lui părinţi din depărtatele colţuri ale Gorjului, ţărani sărmani lipsiţi de orice mijloace materiale şi nemângâiata lui soţie în toată durerea lor cumplită simt şi o mângâere, văzând că instituţiunea recentă a colegilor lui, fondul de ajutorare, îi ajută imediat, plătindu-le suma de 20.000 lei ca ajutor *grabnic* şi fără niciun fel de formalitate agasantă, cum este la societăţile de asigurare.

Durerea lor se mai îndulceşte şi se mai înmoaie văzând din ce corp cu dragoste de aproapele şi unul faţă de altul, a făcut parte fiul şi soţul lor iubit. In toată cutremurarea lor aceşti părinţi şi rude trebue să fi simţit fiorul dulce al dragostei colegiale şi înălţarea creştinească adevărată a unor semeni, cari s'au dovedit fraţi şi în faptă. Dar oare tagma noastră nu se simte înălţată şi mândră, când poate înscrie la activul său fapte atât de frumoase şi atât de concrete şi pentru cei mai puţini simţitori ? Mai anii trecuţi, nu era oare o ruşine, când nu era lescae, cu ce să se acopere şi să se ducă la groapă corpul unui coleg mort pe drum, mergând la datorie??

Cerule de sus, ce lecţie mare şi cutremurătoare ne

dai nouă celor puţini şi neîncrezători ce am cutezat să ridicăm glas contra unei înfăptuiri pornite dintr'o idee atât de nobilă şi atât de sublimă !!

Razele mângâetoare, ce se suprapun peste întunerecul de durere din sufletul îndureraţilor, rămaşi în urma decedatului, ne ameţesc de strălucirea faptei nobile şi ne fac să credem cu toată tăria că s'a făcut un lucru foarte bun.

AL. DAVID

Apelul pentru Banca Invăţătorilor-Hunedoreni

De unii a fost bine primit; de alţii bârfit.

Eu în toate ocaziile am repetat-o: o bancă nu se poate face cu literatură, cu poezie sau cu oratorie. O bancă, a noastră, de care vom profita noi şi nu alţii, se înfiinţează **prin faptă şi spirit de sacrificiu.**

Aceste două elemente primordiale, trebue să se găsească în sufletele fiecărui membru al băncii. Spiritul de sacrificiu, în primul rând şi dorinţa de a se munci.

Pe lângă aceasta, ne mai trebue cinste, pricepere şi desinteresare.

Cu temelia aceasta, plecaţi la drum, o bancă, a noastră, poate face adevărate minuni.

Noi credem că există, în fiecare coleg depe plaiurile judeţului, acest fel de înţelegere a lucrurilor. Nu e nevoie s'o mai repetăm. Prin bancă să înţelegem **faptă** *pe bază de cooperare. Este o cooperare a realităţilor. Aici nu se admite prietenie, nu se admite protecţie nici filosofări.*

Deaceia apelul nostru, al comitetului Asociaţiei, prin D-l preşed. I. Jula, ne dă ocazie să constatăm: Cine este animat de spirit de sacrificiu, cine înţelege să nu rămână la protestări de după culise, ci să treacă la fapte. Deaci depinde reuşita noastră. Lucrul nu-i greu. A te înscrie cu o acţiune de 500 lei, din care vei plăti 10% la înfiinţarea băncii, adică la subscrierea statutelor, iar restul în 20 de luni, nu este lucru greu.

Marele beneficiu nu v'a întârzia să se ivească. Faptele, vor astupa gura clevetitorilor, iar noi dascălii acestui judeţ, vom fi la adăpostul zilei de mâine.

Să nu rămână deci nici un învăţător din judeţ. Statutele ne cer cel puţin 50 de acţionari. Dar noi să ne înscriem toţi 620 de învăţători numai câte o acţiune, ar forma un capital de 310.000 lei. Nu e glumă....

Păşiţi deci cu încredere spre fapta bună mântuitoare.

M. BOGZA

RECENZIE

„Scrisori către învăţători“ de *P. Sf. Sa Dr. Grigorie Gh. Comşa* Episcopul Aradului, Arad 1934, pagini 48, Preţul 10 Lei. Plus porto.

Viaţa de viitor a neamului nostru este strâns legată de munca spirituală a Bisericei, în colaborare cu şcoala şi armata. Actuala stare da spirit, impunând colaborarea între aceşti factori, în mod vizibil chiar şi pentru cei mai idiferenţi, P. Sf. Sa Episcopul Grigorie adresează învăţătorilor şapte scrisori, apelând la concursul învăţătorilor, pentru remedierea relelor, cari primejduesc sufletul românesc.

Scrisorile relevă concepţia creştină a vieţii, necesitatea educaţiei morale, formarea de coruri bisericeşti şi colaborarea pe teren cultural. Fiecare scrisoare tratează o temă bine rotunzită, iar una relevă activitatea P. Sf. Episcop Grigorie în colaborare cu şcoala, ceeace în mod vădit atrage interesul reprezentanţilor şcoalei de a colabora şi ei cu biserica.

Preoţii noştri au tot interesul a face ca această broşură ieftină să ajungă în mâna învăţătorilor, cari sunt cei mai apropiaţi colaboratori ai lor.

CRONICA MĂRUNTĂ

Dela comitetul asociaţiei judeţene. Comitetul asociaţiei judeţene a ţinut o şedinţă, în ziua de 18 Ianuarie 1934, în biroul revizoratului şcolar, sub preşidenţia D-lui Sabin Jula care a parentat pe regretatul I. G. Duca şi a salutat pe nouii revizori şcolari.

Comitetul sesizându-se de dorinţele învătătorilor din judeţ, referitor la chestiunea „Fondul de ajutorare“ a hotărît ca în luna Maiu, să se convoace adunarea generală, cu scop de a modifica statutele fondului susamintit, în sensul, *ca ajutorul dat să fie uniform pentru toţi* şi în rândul membrilor acestei instituţii să se poată înscrie şi soţiile sau soţii (colegilor sau co-

legelor) cari soţi şi soţii nu fac parte din corpul didactic. Până la adunare fondul funcţionează după actualele statute.

S'a hotărît şi înfiinţarea unei bănci populare învăţătoreşti, cu oricâţi membri se vor înscrie.

S'a discutat şi chestiunea învăţătorilor cari în raporturile lor cu membri comitetului, sau cu preşedintele, fie în scris, fie verbal, au întrebuinţat expresiuni şi atitudini foarte puţin cuviincioase [1]). După mai multe propuneri, cari s'au făcut, comitetul a rămas cam la următoarea formulă:

Dacă înţelege să ierte unor oameni, cari întrebuinţează (şi în scris) necuviinţe ca şi acelea ce au fost cetite în comitet, pentrucă socoteşte că sunt oameni cu nervii slăbiţi, din cine ştie câte pricini, fiindcă altfel nici unui om de rând, decum unuia care se numeşte educator, nu i-ar fi îngăduit să crească cu atât de puţină educaţie, socoteşte că trebue să ierte dar să şi facă puţină educaţie!

Dar, dacă iartă şi trece sub tăcere nume, nu înţelege nicidecum şi nicidecât ca în viitor, să socotească pe cineva vrednic de a i se răspunde la o scrisoare, până ce acela nu va socoti că în raporturile sociale şi cu terţe persoane, trebue să-şi impună oarecare urbanitate de care cu durere se vede că a fost lipsit în educaţia ce a primit, sau ce singur şi-a făcut, dacă şi-a făcut.

Dela revizoratul şcolar. D-l I. Popovici, revizor şcolar al judeţului, ne-a comunicat ştirea îmbucurătoare, că în urma ordinelor primite, a înscris în bugetul anului viitor, toate drepturile noastre, cari decurg din înaintări, gradaţii ş. a., şi cari până acum nu au fost date decât pe hârtie. Să sperăm că şi ministerul de finanţe va înscrie în buget, la rândul său aceste drepturi, cari ne-au fost încălcate doi ani

Conferinţă învăţătorească. D-l inspector T. Vlădoianu a ţinut o conferinţă cu învăţătorii din Petroşani şi Petrila, arătându-le cum înţelege d-sa să inspecteze şi ceeace cere să înfăptuiască, neapărat, fiecare învăţător. Cu această ocaziune s'a discutat mult despre: *fişele individuale, cooperative şcolare, conducerea de sine a clasei, biblioteci, cămine, etc.*

1) Ştirile aparute in alte publicaţii în legătură cu această chestiune, nu sunt autorizate, nici date de comitet.

O şcoală primară de 200 de ani. Revista *„Vestitorul"*, organul eparhiei române unite din Oradea, publică un articol semnat de d-l *Petre Dejeu*, prof. la şcoala normală de băeţi, prin care arată istoricul şcoalei primare gr. cat. din Oradea, înfiinţată, în anul 1733 adecă acum 200 de ani. Articolul închee astfel: „Şcoala aceaste istorică-jubilară azi stă sub direcţia d-lui *Cornel Sabo*, care totodată este şi directorul şcolii Normale gr. cat.".

Jubileul de 150 de ani al Şcoalei normale gr. cat. din Oradea. Tot în revista susamintită, d l prof. Vasile Bolca într'un articol polemic, dovedeşte cu acte din arhiva episcopiei, că Şcoala normală gr. cat. din Oradea are o viaţă şi o activitate neîntreruptă de 150 ani, fiind înfiinţată la 1785 şi că prin urmare se pregăteşte a-şi serba cu tot fastul, acest jubileu.

Ne bucură pregătirea acestor serbări şi trecutul istoric frumos al acestei şcoale, care alături de celelalte preparandii de pe vremuri din Ardeal, a dat o seamă de învăţători de valoare, cari au ridicat şi ridică şi azi nivelul multor şcoale primare din Ardeal şi Banat.

Din plasa Orăştie a fost numit în control, colegul *I. Stăneasă*, iarăşi un învăţător de seamă şi bun luptător în asociaţia noastră.

Punctuaţia. Literatul italian Renato Fucini, pe când era inspector şcolar, a vizitat o şcoală, mai amănunţit, examinând şi caetele elevilor şi în consecinţă a recomandat învăţătorului inspectat, să pună grije mai mare la deprinderea punctuaţiei. Invăţătorul a surîs, făcând un gest, ca şi când punctuaţia n'ar fi un lucru aşa de important, atunci inspectorul a scris imediat pe tablă următoarea frază: *„Invăţătorul zice: inspectorul e un măgar"*. Invăţătorul protesta iar inspectorul, cerându-i să aibă niţică răbdare, a schimbat punctuaţia frazei aşa încât ea rămase astfel: *„Invăţătorul, zice inspectorul, e un măgar"*. (Spicuiri dintr'un articol publicat în rev. Corriere delle maestre).

— *Tipografia Honterus din Braşov de 400 ani.* Tipografia de mai sus care a tipărit şi o mulţime de cărţi româneşti, împlineşte 400 ani de existenţă.

— *Amicul şcoalei* revista învăţătorilor din Cluj şi Alba a intrat în anul al X-lea al existenţei sale. Cu a-

cest prilej, directorul ei, d-l Sasu, care este şi revizorul şcolar al Clujului, apelează la învăţători să o susţină cu acelaş elan şi însufleţire ca în trecut.

— ***O revistă antirevizionistă.*** Echipele de lucru ale Secţiunilor Astrei din Cluj au pus bazele unei reviste antirevizioniste, care va apare curând, în limba franceză, şi va combate propaganda revizionistă maghiară de peste frontieră.

— ***Un sanator învăţătoresc la Vaţa de jos.*** Intre înfăptuirile asociaţiei noastre judeţene putem anunţa azi sanatorul mai sus amintit, care s'a creat graţie iniţiativei d-lui coleg Pavel Lazar dela Brad, care a pus comitetul în curent cu planul făcut de d-sa şi anume: din averea imobilă a şcoalei normale de conducătoare desfiinţată, din Brad, a cerut 30 de paturi de fier, cari prin bunăvoinţa ministerului şi a d-lui director al liceului Brad, Candin Ciocan, un om de seamă şi distins coleg mai mare, care înţelege să-şi ajute pe cei de o tagmă, s'au şi dat sanatorului proectat, care va lua fiinţă încă în vara viitoare. Paturile se vor aşeza în localurile şcoalelor din Vaţa de jos şi din Prihodişte şi se vor da, pe lângă o taxă minimală, colegilor membri ai asociaţiei, cari au nevoe să-şi îngrijească sănătatea pierdută şi cari se vor adresa cu cereri în acest scop d-lui Pavel Lazar sau direcţiunii şcoalei de ucenici Brad. Colegului Pavel Lazar, pentru aceasta, îi revine recunoştinţa noastră a tuturora!

— ***Cercul studenţilor Hunedoreni*** din Bucureşti, continuându-şi activitatea în direcţia îmbogăţirii şcoalelor primare din judeţul nostru cu material didactic şi biblioteci; roagă pe d-nii înv. dir. dela şcoalele lipsite absolut de mijloace materiale, ca să înainteze pe adresa, N. C. Andriţoiu, înv. student, strada Pitar Moş No. 14, Bucureşti III, câte un raport detailat arătând ce anume le lipseşte.

Mulţumindu-vă, Domnule Revizor, vă rugam să primiţi asigurarea deosebitelor noastre consideraţiuni.

Preşed. cerc. stud. Huned. Indescifrabil

Secretar general *N. C. Andriţoiu*

— *Fişa individuală.* Invăţătorul puse lui Petrică, la capitolul „caracterizarea generală următoarea": „*Foarte rău de gură*"! la care drept răspuns tatăl lui Petrică adăugă repede: „*Dar să auzi mata pe mă-sa*"! *Autentic:* Invăţătorul (după explicarea virtuţii dragostei şi a milei

faţă de aproapele nostru), pune următoarea întrebare: Dacă vedeţi voi pe un om bătând un măgar şi-l împiedecaţi de a-l mai bate, ce virtute aţi pus în practică? Elevul: Dragostea frăţească.

— *Constatându-se că programa analitică* a învăţământului supra primar prezintă unele lacune în ceiace priveşte coordonarea materiilor de învăţământ, ministerul instrucţiunii publice a hotărît să procedeze la revizuirea acestei programe.

In acest scop s'a numit o comisiune compusă din d-nii I. Gabrea conferenţiar universitar, Gh. Costescu, N. Nicolaescu, Radu Petre, Caracudovici, Petrescu, Drăgoi inspectori şcolari, Eftimie, revizor şcolar al Capitalei şi d-nele Spireanu, Eliza Alexandrescu, M. Niculescu şi Alex. Demetrescu.

Vor mai face parte din comisie câte un delegat al ministerelor de agricultură, muncă, industrie şi comerţ.

— *Cursul supraprimar şi d-l inspector general P. Petrescu* Conform promisiunei făcute în numărul trecut al revistei noastre, publicăm valorosul articol, al d-lui insp. gen. Petrescu, din care se vede încă şi încăodată grija nesfârşită şi dragostea d-sale mare, de a sta în ajutorul nostru al dascălilor, ca să întărim cât mai mult învăţământul din ciclul al II-lea primar. Pe terenul şcolar, D-sa reprezintă spiritul eminamente practic, tot ce ne-a recomandat în trecut şi ne sfătueşte în prezente, sunt lucruri bine cântărite şi se pot aplica real, cu toată siguranţa, deaceea noi îi mulţumim pentrucă găseşte timp necesar, în mijlocul multelor şi grelelor d-sale preocupări să ne dea ajutor efectiv, onorând organul de publicitate al asoc. noastre, dar în acelaş timp îl şi asigurăm că şi noi ne vom da silinţa să realizăm efectiv sfaturile d-sale şi împreună să consolidăm, cu un ceas mai devreme, înv. din ciclul al II-lea.

— *Comitetul central al Asociaţiunei noastre* a ţinut o şedinţă în ziua de 28 Ianuarie a. c. în care s'a hotărît, să se ceară on. minister, lecuirea grabnică a dezideratelor mai jos rezumate.

Plata gradaţiilor, avansărilor în grad, a suplinitorului în caz de boală, a restanţelor în bani şi a punctelor prevăzute în legea armonizării, dar neaplicate încă.

O plată mai omenească pentru înv. începători, recunoaşterea şi validarea examenelor date şi putinţa de a se da mai departe examenele prevăzute în legea din 1924 şi examenul de diferenţă la liceu şi alte doleanţe urgente.

O delegaţie din sânul comitetului în frunte cu d-nii : Ţoni,

Iacobescu, Ogreanu şi alţii s'a prezentat d-lui ministru, C. Anghelescu, care i-a ascultat cu multă bunăvoinţă, făcându-le lecuirea tuturor doleanţelor mai sus înşirate.

— *Apelul d-lui ministru Anghelescu.* D-l ministru Anghelescu, marele sprijinitor al şcoalelor şi al înv. a lansat deunăzi, prin ziare, un apel către învăţători prin care după ce face o expunere a situaţiei învăţământului, arată ce îndatorire au învăţătorii faţă de şcoală, obligativitate, serviciu conştiincios şi punctual, îndrumare practică şi activitate extraşcolară, punând în vedere tuturor că cei ce se vor abate dela acestea vor fi pedepsiţi cu cea mai mare asprime.

— *Contenciosul Asociaţiei şi Căminul înv. în Bucureşti.* Tot în şedinţa comitetului de mai sus s'a hotărât înfiinţarea unui contencios al asociaţiei noastre la Bucureşti, care contencios să resolve toate încurcăturile şi nedreptăţile ce se fac, s'au făcut, sau se vor face unora din colegii noştri, aşa încât, cei lezaţi să nu mai facă căi zadarnice şi costisitoare prin Bucureşti. Se va mai înfiinţa şi un cămin sau o casă a înv. la Bucureşti. Trebue să ne hotărâm cu toţi să dăm tot sprijinul pentru înfăptuirea acestor măreţe planuri.

— *Din Parlamentul* ales în luna Decemvrie 1933 fac parte distinşii colegi: T. Iacobescu şi I. Ciolan.

Au mai fost aleşi colegii următori: L. Ropcean, A. Megasiuc, Cernăuţi; Gh. Tudose, I. Doboş-Boca şi C. Cozmiuc, d-l G. Rotică. Aşteptăm dela toţi colegii aceştia ca ei să nu uite că sunt învăţători şi să fie apărătorii intereselor corpului nostru.

In judeţul nostru, regretăm nici un înv. nu a putut pătrunde în parlament. Colegul Brâncoveanu dela Hunedoara a fost numit primar al acelui oraş. Ne bucură căci ştim că pe urma d-sale şcoala şi învăţătorii de acolo vor avea de câştigat.

Titlurile organelor de control ale învăţământului primar, pe baza oricăror legi ar fi fost numite, au fost restabilite aşa cum au fost prevăzute în art. 110 şi art. 126 din legea pentru organizarea administraţiei şcolare din 1 Iulie 1930, şi anume: revizori şcolari de Judeţ, subrevizori şcolari de circumscripţie, inspectori şcolari de circumscripţie şi inspectori generali.

*

Ministerul instrucţiunii a hotărât ca directorii de şcoli aleşi în parlament, să opteze fie pentru mandat, fie pentru direcţie.

— *Chestiunea gradaţiilor.* Colegii şi colegele cari încă n'au primit gradaţiile ce li se cuveniau, pot înainta cererile până în ziua de 1 Aprilie 1934.

Cererile se înaintează Revizoratului şcolar.

TABLOUL

învăţătorilor din judeţul Hunedoara abonaţi la revista »Şcoala şi Viaţa«

Sabin Jula, Ioan Morţun, Dir. şc. primare Simeria, Dir. şc. primare Balomirul de câmp, Simion Bârzin, Valer Damian, L. Zoltan, Petru Mateiş, Şcoala primară Târnaviţa, Vasile Rusu, Şcoala primară No. 1 Petroşani, Petru lncicău, Ion Micu, Magd. Navradi, Emilia Bobariu, I. Blăgăială, Gh. Camber, Alex. Pârva, Nic. Georgean, Aurel Colf, Romul Chiş, Ştefan Popescu, Marin Ivânescu, Gh. Indrieş, Axente Popovici, Nic. Vlad, Vasile Bozoşan, Adam Iezan, Moise Străuţiu, Ioan Sulea, Petru Popa, Minerva Mihuţiu, Ioan Negrea, Constantin Jianu, Platon Morariu, Melania Strâmbu, Şcoala primară Geoagiu, Grigore Totorcea, Ioan Negru, Aron Todea, Romul Cozan, Ioan Giurgiu, Petru Doroga, Sabin Ursu, Vasile Şerban, Paulina Stoica, Emanoil Goţiu, Vilma Mark, Oct Raderca, Ioan Dimper, Nic. Roşca, Iosif Bujoran, Anghel Constantinescu, Gh. Tarcea, Ida Mureşan, Elena Ţintea, Maria Suciu, Ioan Nasturică, Emil Dumitrescu, Vasile Greavu. Margareta Nauassy, Ema Crişan, Ioan Brâncoveanu, Valeria Nemet, Ioan Baciu, Comit. şcolar Teliuc, Grigore Popescu, Niculae Solomon, Niculae Rusan, D-tru Stana, Avram Dubleş, Iordache Popa, Niculae Creţu, Ioan Apostol, Ioan Stăneasa, Ioan Teodorescu, Emil Cioroian, Laurian Fleşeriu, Laurian Petruţescu, Stan Gligor, Aurora Florea, Ana Cândea, Maria Roşca, Lucreţia Sântion, Ioan Fleşeriu, Petre Ghiţă, Romus Baciu, Remus Dănilă, Viorel Crâşnic, Victoria Tichil, Cornelia Paraschiv, Eugenia Drăgan, Ghiţă Feiuşan.

Notiţă. Dăm mai sus tabloul colegilor abonaţi la rev. „Şcoala şi Viaţa" cu observaţia că aceia dintre d-nii abonaţi cari nu sunt la curent cu abonamentui să binevoiască a se pune în curent, întrucât sunt restanţe foarte mari cari nu mai pot fi îngăduite şi amânate.

DELA ADMINISTRAŢIE

D-l Mihail Ogrean înv. dir. Cluj Sc. No. 5 şi-a achitat abonamentul la revistă pe anul şcolar 1933—1934 în suma de 100 lei.

Am mai primit rata a doua de abonament pentru anul şcolar 1932—1933 câte 50 lei de persoană dela următorii colegi: Ecat. Herţeg înv. Petrila, Amos Adam înv., Rapoltul Mare şi Ioan Boşcăneanu înv. Simeria.

D-l A. C. Hunedoara: Fotografia H. P. ne-a sosit numai azi 14 | II | 1934, când s'a pus sub tipar şi partea II a revistei, aşa încât nu o putem da decât în numărul viitor.

Adresa destinatarului:

D. lui Nicolae Bembea, [illegible]

Com. Sibiel

Jud. ~~Hunedoara.~~ p. Saliste

SALIŞTE JUD. SIBIU

— TARGU-JIU —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «NICU D. MILOŞESCU»

— 1934 —